

Dosarul nr. 2r-464/22
2-21060335-01-2r-27092022

Instanța de fond: Judecătoria Edineț, sediul Briceni – A. Procopișina
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

DECIZIE

05 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Compania de Asigurări „Asterra Grup”
Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe Bortă
împotriva Companiei de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, intervenienți
accesorii Departamentul poliției de frontieră a MAI și Igor Ciorescu privind
recuperarea prejudiciului cauzat prin accidentul rutier,

împotriva încheierii din data de 05 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin
care s-a restituit apelul declarat de către Compania de Asigurări „Asterra Grup”
Societate pe Acțiuni, deoarece nu au fost îndeplinite în termen indicațiile instanței de
apel,

constată:

La 22 aprilie 2021 Gheorghe Bortă a depus cerere de chemare în judecată
împotriva CA „Asterra Grup” SA, intervenienți accesorii Departamentul poliției de
frontieră a MAI și Igor Ciorescu, prin care a solicitat recuperarea prejudiciului cauzat
prin accidentul rutier în cuantum de 29 610 lei.

Prin hotărârea din data de 15 aprilie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni s-
a admis cererea de chemare în judecată, s-a încasat de la CA „Asterra Grup” SA în
beneficiul lui Gheorghe Bortă prejudiciul cauzat prin accidentul rutier în sumă de 29
610 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 06 mai 2022, prin intermediul
poștei electronice, CA „Asterra Grup” SA a declarat apel nemotivat. (f.d.50)

Prin încheierea din data de 08 iulie 2022 Curtea de Apel Bălți nu a dat curs cererii
de apel, acordând apelantei termen pentru prezentarea și înregistrarea la Direcția
evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți cererea de apel motivată cu
semnătură olografă în atâtea copii câți participanți la proces sunt sau semnătură
electronică avansată calificată și a bonului de plată a taxei de stat în sumă de 666,22 lei
până la 01 septembrie 2022, ora 17:00. (f.d. 62-63)

CA „Asterra Grup” SA la 01 septembrie 2022 a depus la oficiul poștal apelul
motivată semnat olograf și dovada achitării taxei de stat. (f.d. 70-73)

Curtea de Apel Bălți prin încheierea din data de 05 septembrie 2022 a restituit cererea de apel declarată de către CA „Asterra Grup” SA. (f.d. 74-75)

La 15 septembrie 2022 CA „Asterra Grup” SA prin intermediul oficiului poștal a depus recurs împotriva încheierii instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei spre rejudecare. (f.d. 77-78)

În motivarea recursului CA „Asterra Grup” SA a invocat dezacordul cu soluția pronunțată de către instanța de apel, menționând că la 30 august 2022 a expediat prin intermediul poștei electronice copia apelului motivat și dovada achitării taxei de stat. Indicând că nu a avut posibilitatea expedierii acesteia prin intermediul oficiului poștal deoarece ziua de 30 august 2022 era o zi cu program de lucru redus, iar ziua de 31 august 2022 zi liberă.

La 01 septembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal a expediat în adresa Curții de Apel Bălți cererea de apel motivată semnată olograf și bonul de plată a taxei de stat.

Astfel, în opinia reprezentantului companiei de asigurări, acesta a respectat termenul acordat de către instanța de apel, deoarece documentele depuse la oficiul poștal până la 24.00 a ultimei zile a termenului se consideră a fi depuse în termen.

CA „Asterra Grup” SA a menționat că prin restituirea apelului Curtea de Apel Bălți i-a îngădit dreptul la acces la justiție.

În conformitate cu prevederile art. 424, alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la data de 05 septembrie 2022, tot atunci a comunicat-o CA „Asterra Grup” SA prin intermediul poștei electronice. (f.d. 76)

CA „Asterra Grup” SA s-a conformat prevederilor legale și la 19 septembrie 2022 prin intermediul oficiului poștal a depus recurs împotriva încheierii din data de 05 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți. (f.d.77-79)

Conform art. 426, alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către CA „Asterra Grup” SA urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Instanța de recurs constată că la 15 aprilie 2022 Judecătoria Edineț, sediul Briceni a dispus încasarea de la CA „Asterra Grup” SA a sumei de 29 610 lei cu titlu de prejudiciu cauzat prin accidentul rutier.

La 06 mai 2022 CA „Asterra Grup” SA prin intermediul poștei electronice a depus apel nemotivat, totodată și-a rezervat dreptul de a depune cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat. (f.d.50)

În conformitate cu art. 365, alin. (1), lit. d), (1¹), alin. (3) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1), lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale. Cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. 368, alin. (1) din Codul de procedură civilă dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Curtea de Apel Bălți, constatând că apelul depus de către CA „Asterra Grup” SA nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 din Codul de procedură civilă și anume nu este motivat și nu este achitată taxa de stat, prin încheierea din 08 iulie 2022 nu a dat curs cererii de apel și a comunicat apelantei că necesită să prezinte apelul motivat semnat olograf sau cu semnătură electronică calificată și bonul de plată a taxei de stat. Pentru lichidarea neajunsurilor instanța de apel a acordat apelantei termen până la 01 septembrie 2022, ora 17:00 pentru a înregistra apelul în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți. (f.d. 62-63)

Dat fiind faptul că în termenul acordat de instanța de apel compania apelantă nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea din data de 08 iulie 2022 și anume până la 01 septembrie 2022, ora 17:00 nu a înregistrat apelul în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți, în baza art. 369, alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă a restituit apelul declarat de către CA „Asterra Grup” SA. (f.d. 74-75)

Din materialele dosarului rezultă că apelul motivat și dovada achitării taxei de stat a fost înregistrat în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți la data de 02 septembrie 2022. (f.d.70)

În aceste circumstanțe Colegiul apreciază că instanța de apel întemeiat a restituit CA „Asterra Grup” SA cererea de apel, dat fiind faptul că până la data de 01 septembrie 2022, ora 17:00 în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți nu a fost înregistrat apelul motivat semnat olograf și dovada achitării taxei de stat.

CA „Asterra Grup” SA prin recursul înaintat a criticat concluzia instanței de apel, menționând că la 01 septembrie 2022 la oficiul poștal a depus apelul motivat și dovada achitării taxei de stat, astfel, a executat în termen indicațiile instanței de apel.

În aceste circumstanțe instanța de recurs reține că potrivit art. 110 din Codul de procedură civilă termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art.112, alin. (4) din Codul de procedură civilă dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

La caz, se atestă că instanța de apel, prin încheierea din data de 08 iulie 2022, a indicat concret termenul și modul de depunere a apelului motivat și dovada achitării taxei de stat și anume înregistrarea până la 01 septembrie 2022, ora 17:00, în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți.

Astfel, având în vedere caracterul obligatoriu a actului judecătoresc de dispoziție CA „Asterra Grup” SA urma să-și ajusteze conduita și până la data de 01 septembrie 2022, ora 17.00 să înregistreze în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți apelul motivat semnat olograf și dovada achitării taxei de stat.

Argumentul companiei recurente precum că s-a conformat indicațiilor instanței de apel și la 01 septembrie 2022 a depus apelul motivat și dovada achitării taxei de stat la oficiul poștal, este considerat de către instanța de recurs neîntemeiat.

Aici, instanța de recurs ține să menționeze că deși legislatorul prin art. 388, alin. (1) din Codul civil a stabilit că documentele depuse la oficiile poștale sau telegrafice până la ora 24 a ultimei zile a termenului se consideră depuse în termen, această prevedere nu este aplicabilă speței, ori instanța de apel a stabilit expres termenul și modul de înlăturare a neajunsurilor, deci această obligație urma să fie executată în modul corespunzător, cu bună-credință în locul și modul stabilit de către Curtea de Apel Bălți prin încheierea din data de 08 iulie 2022.

Societatea apelantă, utilizând mijlocul de comunicare prin poșta terestră, urma să se asigure că trimiterea poștală va ajunge la Curtea de Apel Bălți până la data de 01 septembrie 2022, ora 17:00.

Faptul că CA „Asterra Grup” SA, la 30 august 2022, a expedit prin intermediul poștei electronice apelul motivat și dovada achitării taxei de stat, nu constituie temei de a considera că apelanta s-a conformat indicațiilor instanței de apel, din motiv că apelul motivat expedit prin poșta electronică nu este semnat electronic și nici olograf, deci nu întrunește cerințele indicate în încheierea de a nu da curs cererii de apel.

În aceste circumstanțe instanța de recurs reține că în termenul indicat de instanța de apel CA „Asterra Grup” SA nu a prezentat apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în modul prevăzut de lege.

Mai mult ca atât instanța de recurs observă că Curtea de Apel Bălți prin încheierea din data de 08 iulie 2022 a acordat apelantei un termen rezonabil de o lună și 24 zile pentru a depune apelul motivat și dovada achitării taxei de stat.

CA „Asterra Grup” SA nu a indicat ce a împiedicat-o în acest termen de a înlătura neajunsurile cererii de apel, în condițiile în care pentru a motiva apelul a avut suficient timp, deoarece hotărârea motivată a instanței de fond a fost recepționată la data de 09 iunie 2022, adică înainte de a primi încheierea instanței de apel din data de 08 iulie 2022, prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

Prin urmare, s-a constatat că CA „Asterra Grup” SA, recepționând încheierea instanței de apel și cunoscând despre necesitatea lichidării neajunsurilor cererii de apel, nu a depus diligență și nu a prezentat apelul motivat și dovada achitării taxei de stat, în termenul acordat de către instanța de apel.

În aceste circumstanțe Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel, care corect a restituit apelul, deoarece CA „Asterra Grup” SA, recepționând

încheierea instanței de apel, nu s-a conformat indicațiilor date de instanța de apel de a lichida neajunsurile și de a depune apelul motivat și dovada achitării taxei de stat până la 01 septembrie 2022, ora 17:00, în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți și respinge argumentele societății recurente invocate în susținerea poziției sale ca neîntemeiate și pur declarative.

Instanța de recurs reamintește CA „Asterra Grup” SA despre caracterul obligatoriu al actelor judecătorești de dispoziție, ori societatea apelantă urma să-și ajusteze conduita la indicațiile reflectate în încheierea din data de 08 iulie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care i s-a stabilit termen pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel. CA „Asterra Grup” SA urma să se conformeze întocmai cerințelor instanței de apel și să prezinte în termenul și modul indicat apelul motivat semnat olograf sau cu semnătură electronică avansată calificată și a bonului de plată a taxei de stat în sumă de 666,22 lei.

Instanța de recurs atenționează că nedepunerea de către partea în proces a diligențelor necesare pentru înlăturarea în termen a neajunsurilor nu poate constitui o circumstanță favorabilă recurente în anularea încheierii contestate, cât timp nu au indicat ce a împiedicat-o în termenul acordat să înlătore neajunsurile cererii de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a menționa faptul că societatea apelantă, cunoscând despre încheierea instanței de apel din data de 08 iulie 2022 prin care nu s-a dat curs apelului și s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile de acces la instanță, în speță îndeplinirea la timp a indicațiilor instanței de apel, care i-a acordat termen rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor apelului.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Dispoziții similare sunt prevăzute și în art. 56, alin. (3) din Codul de procedură civilă potrivit căroră participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În această ordine de idei, este cert, că neprezentând apelul motivat semnat olograf sau semnătură electronică avansată calificată și a bonului de plată a taxei de stat în termenul și modul stabilit de instanța de apel CA „Asterra Grup” SA a demonstrat o neglijență a drepturilor procedurale stipulate în legislația națională.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din data de 05 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni.

Se menține încheierea din data de 05 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe Bortă împotriva Companiei de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni, intervenienți accesorii Departamentul poliției de frontieră a MAI și Igor Ciorescu privind recuperarea prejudiciului cauzat prin accident rutier.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Gervas